

Hrvatsko društvo za kliničku psihijatriju HLZ-a

Hrvatsko psihijatrijsko društvo

Hrvatsko društvo za ovisnosti

Preporuke psihijatrima za postupanje prema Pravilniku o zdravstvenim pregledima vozača i kandidata za vozače

Poštovane kolegice/e

Prema pravilniku o zdravstvenim pregledima vozača (članak 24) koji je u primjeni od svibnja ove godine liječnik koji je pregledao ili liječi osobu koja je vozač ima obaveze:

- ✓ **Upozoriti pacijenta-vozača na privremenu nesposobnost za sigurno upravljanje vozilom u trajanju do 6 mjeseci** kada procjenjuje da bi aktualno psihičko stanje neovisno o dijagnozi ili lijekovi koje je propisao mogli privremeno značajno utjecati na sposobnost pacijenta za sigurno upravljanje vozilom. Pri tome treba navesti vremenski rok trajanja upozorenja koji ne smije biti duži od 6 mjeseci te upozorenje treba zabilježiti u medicinskoj dokumentaciji -nalazu psihijatra. Nakon isteka tog roka ili ranije kada psihijatar utvrdi da su prestali razlozi za upozorenje pacijent se smatra sposobnim za sigurno upravljanje vozilom. Odgovornost je vozača poštovati upozorenje. Vozač kojemu je izrečeno upozorenje o privremenoj nesposobnosti do 6 mjeseci za sigurno upravljanje vozilom nakon prestanka upozorenja ne upućuje se na zdravstveni pregled za vozače, dakle ne postoji obaveza prijave nadležnoj policijskoj postaji.
- ✓ Upozorenje za nesposobnost upravljanja vozilom **neće se izreći** vozaču ako utvrdite da zdravstveno stanje i/ili prepisani lijekovi premda se mogu nalaziti na popisu stanja i lijekova koje mogu utjecati na vozačku sposobnost navedenih u pravilniku **ne utječu značajno** na sigurno upravljanje vozilom (članak 25 pravilnika).
- ✓ U slučaju kada psihijatar procjenjuje da osoba s psihičkim poremećajem koja je vozač nije sposobna **sigurno upravljati vozilom na rok dulji od 6 mjeseci** postoji obaveza liječnika koji je obavio pregled, liječio vozača i izabranog liječnika **da osim izdavanja upozorenja** obavijesti policijsku upravu prema mjestu prebivališta ili boravišta putem centralnog informatičkog sustava. Dakle, policijsku upravu mogu obavještavati i psihijatar i izabrani liječnik pa do postizanja načelnog dogovora s obiteljskim liječnicima treba postupati individualno u dogovoru s izabranim liječnikom.
- ✓ **U slučaju nezadovoljstva pacijenta procjenom vozačke sposobnosti** - Prema članku 26 pravilnika, vozač koji nije zadovoljan upozorenjem o privremenoj vozačkoj nesposobnosti ima pravo obaviti pregled kod specijaliste medicine rada u svrhu utvrđivanja njegove zdravstvene sposobnosti za sigurno upravljanje vozilom u roku od 15 dana od izdavanja upozorenja. Kada je to slučaj tada mu je liječnik dužan izdati potvrdu o nesposobnosti koja se nalazi u prilogu pravilnika.

Obaveze psihijatra za procjenu vozačke sposobnosti osoba s štetnom upotrebom alkohola i droga

Specijalist medicine rada i/ili izabrani liječnik za procjenu sigurnog upravljanja vozilom osoba liječenih od zlorabe ili ovisnosti o alkoholu i drogama tražiti će mišljenje specijaliste psihijatra koji liječi vozača.

Kada je vozač s dijagnozom štetne upotrebe ili ovisnosti od alkohola/droge **sposoban** za sigurno upravljanje vozilom

- ✓ Vozač sa štetnom upotrebom alkohola droga sposoban je upravljati motornim vozilom šest mjeseci nakon prestanka štetne konzumacije alkohola i na temelju ciljanog pregleda specijaliste koji liječi vozača
- ✓ Ukoliko je prošao redovito liječenje koje uključuje ili bolničko liječenje ili redoviti ambulanti program te je prošao fazu oporavka i apstinencije kontrolirane u ritmu svakih barem četiri mjeseca tijekom minimalno tri godine
- ✓ Je pod terapijom antialkoholika (disulfiram)/supstitucijskom terapijom kada sposobnost utvrđuje specijalista medicine rada i/ili izabrani liječnike

Kada vozač s dijagnozom štetne upotrebe ili ovisnosti od alkohola/droge **nije sposoban** za sigurno upravljanje vozilom.

Osoba s ovisnosti o alkoholu/drogu i koja se ne može suzdržati od vožnje pod utjecajem alkohola nije sposobna za upravljanje vozilom kao i osoba koja nije ovisna o drogama, ali ih redovito zloupotrebljava.

Uloga psihijatra u postupku za dobivanje/produženje vozačke dozvole

Liječnici specijalisti medicine rada procjenjuju zdravstvenu sposobnost vozača i mogu tražiti mišljenje psihijatra, međutim kada smatraju da je osoba s psihičkim poremećajem nesposobna za upravljanje motornim vozilom to mogu utvrditi tek nakon ciljanog mišljenja specijaliste koji je liječio vozača. Prema pravilniku ovo mišljenje psihijatra mora sadržavati psihički status, tijek bolesti, rizik ponavljanja i prognozu bolesti. U slučajevima kada smatrate da osoba nije trajno nesposobna za sigurno upravljanje vozilom navedite da će se u slučaju recidiva koji utječe na vozačku sposobnost izdati upozorenje o privremenoj nesposobnosti sigurnog upravljanja vozilom.